

Majowe świętowanie Tygodnia Bibliotek 2018 oraz 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości

Spotkanie w Bibliotece – *(Do)Wolność Czytania*

Pomiędzy 8 a 15 maja br. trwał tegoroczny XV Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, obchodzony w całej Polsce z inicjatywy Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Rokrocznie Biblioteka Główna GUMed włącza się w te uroczystości, organizując różne wydarzenia pod wspólną kiedyś nazwą *Wieczorów w Bibliotece*, a obecnie *Spotkań w Bibliotece*. Hasło promujące tegoroczny Tydzień Bibliotek brzmiało *(Do)Wolność czytania* i można je interpretować jako wolność wyboru zarówno tego, co, kiedy i gdzie czytamy, a także czy będzie to tekst w tradycyjnej formie drukowanej, elektronicznej, a może wysłuchamy audiobooka. Hasło nawiązuje również do wolności, której setną rocznicę odzyskania obchodzi w tym roku nasza Ojczyzna i dlatego tegoroczne *Spotkanie w Bibliotece* zostało przygotowane właśnie z myślą o tym wyjątkowym jubileuszu. Wydarzenie to odbyło się 10 maja br. w godzinach popołudniowych, a wśród znamienitych gości byli: rektor GUMed prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich

dr hab. Tomasz Smiatacz, dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Maria Dudziak oraz prodziekan tego wydziału prof. Bartłomiej Ciesielski. Gościliśmy także byłych rektorów z małżonkami, profesorów: Wiesława Makarewicza oraz Romana Kaliszana, a także przedstawicieli środowiska akademickiego naszego Uniwersytetu, w tym prof. Ewę Lewicką, dr. Marka Bukowskiego oraz dr Joannę Śliwińską, rzecznikę prasową GUMed. Nasze zaproszenie przyjęli również dyrektorzy trójmiejskich bibliotek akademickich, dyrektor: Grażyna Jaśkowiak z Uniwersytetu Gdańskiego, Alicja Kruszyńska z Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu oraz dr Mirosław Nitychoruk z Akademii Marynarki Wojennej. Gośćmi były także emerytowani bibliotekarze z naszej Książnicy.

Spotkanie rozpoczęło się od uroczystości otwarcia przez rektora Gruchałę wystawy zatytułowanej *Uleczyć z niewoli – sylwetki wybranych postaci walczących o niepodległość, związanych z historią naszej Uczelni*. Ekspozycja została przygotowana przez Bibliotekę Główną we współpracy z Muzeum i Archiwum GUMed. Pomysłodawczynią tematyki wystawy jest nasza koleżanka z Pracowni Bibliograficznej, mgr Elżbieta Tymińska, dzięki której możemy zaprezentować szereg pamiątek rodziny Tymińskich w postaci historycznych zdjęć, dokumentów i odznaczeń stanowiących część historii rodziny. Wystawa przybliży sylwetki profesorów naszej uczelni, którzy swoim zaangażowaniem i działalnością zapisali piękną kartę w okresie, kiedy Polska rodziła się na nowo. Chcemy przywołać ich twarze, sylwetki i dokonania z tamtego okresu, by ocalić je od zapomnienia.

Jej bohaterowie to profesorowie:

- Włodzimierz Mozołowski, w czasach, do których wracamy pamięcią, młody żołnierz Legionów Polskich organizujący i dowodzący Plutonem Przybocznym (czyli ochroną) Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego, a wśród dokumentów i zdjęć prezentujemy fotografię Marszałka z imienną dedykacją. Profesor jest kawalerem orderu *Virtuti Militari* oraz został odznaczony m.in. Krzyżem Niepodległości. Brat prof. Mozołowskiego, Stefan, był osobistym lekarzem Marszałka i zginął w Katyniu. Artykuł jego autorstwa *O chorobie poprzedzającej zgon pierwszego Marszałka Polski*, ze zbiorów naszej biblioteki, także prezentujemy na wystawie.
- Stanisław Hiller, również legionista, który wraz z Pierwszą Kompanią Kadrową wyruszył w 1914 r. z Krakowa do walki o niepodległość Polski i przeszedł z Marszałkiem Piłsudskim cały szlak bojowy, pełniąc funkcję szefa sanitarnego 1 Brygady Legionów Polskich.

■ Tadeusz Pawlas, lekarz batalionowy, później pułkowy 2 pułku ułanów II Brygady Legionów Polskich, dzięki zamiłowaniu do fotografii, dokumentujący życie legionistów i uznany za jednego z prekursorów polskiego fotoreportażu wojennego.

■ Czwartą prezentowaną osobą jest doktor Józef Tyimiński, ojciec profesora Witolda Tyimińskiego, byłego prorektora ds. klinicznych AMG (funkcję objął w 1981 r.). Był lekarzem wojskowym, wstąpił do powstałej z inicjatywy Józefa Piłsudskiego, w celu walki z rosyjskim zaborcą, tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej. Za zasługi został odznaczony Krzyżem Niepodległości, najwyższym, po orderze Virtuti Militari, wyróżnieniem wojskowym II RP.

Dla zbudowania tła historycznego, na którym zostali przedstawieni bohaterowie wystawy, zaprezentowano także najważniejsze fakty z historii Legionów Polskich oraz sylwetkę nierozdzielnie z nimi związanego Marszałka Józefa Piłsudskiego. W jednej z gablot udostępnione są fragmenty z Atlasu z fotografiami mózgu Marszałka, który to atlas w 2003 r. przekazał ówczesnej Akademii Medycznej w Gdańsku spadkobierca profesora Hillera, profesor Jerzy Dybicki. Atlas znajduje się w zbiorach BG. Uwzględniając profil naszej Uczelni, zaprezentowaliśmy także materiały dotyczące organizacji legionowej służby zdrowia.

Gorąco pragniemy podziękować profesorowi Wiesławowi Makarewiczowi za udostępnienie cennych i unikalnych archiwaliów oraz zdjęć pozyskanych w toku realizacji grantu z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na opracowanie monografii pt. *Uniwersytet Stefana Batorego 1919-1939*, ale również za wszelkie jakże cenne sugestie. Część z prezentowanych oryginalnych dokumentów pochodzi z uczelnianego archiwum i dzięki Grzegorzowi Grondzie udało się je zaprezentować w pełnym blasku, a uzupełniające je artefakty medyczne udostępnił dr Marek Bukowski z Muzeum GUMed.

Wystawę można zwiedzać w holu Biblioteki Głównej.

Kolejnym punktem *Spotkania w Bibliotece* był inspirujący i skłaniający do refleksji wykład zatytułowany *Być Polakiem, być Europejczykiem*. Wygłosił go filozof dr Andrzej Leszczyński, wieloletni nauczyciel akademicki Uniwersytetu Gdańskiego, a także naszej Uczelni. Moderatorem rozmowy i późniejszej dyskusji była Elżbieta Ostrysz. Prelegent w ciekawy sposób wskazywał elementy budowanego przez wieki dziedzictwa

Europejskiego i polskiego wskazując, iż jesteśmy jego spadkobiercami. Zdaniem prelegenta spotkanie i przenikanie się kultur i wielu tradycji jest inspirujące dla społeczeństw, czego przykładem jest wkład w naszą historię i kulturę wybitnych Polaków o niepolskich korzeniach, takich jak Adam Mickiewicz, Julian Tuwim, Romuald Traugutt, czy generał Józef Haller. W toku dyskusji pojawiło się pytanie, czy współcześnie mamy do czynienia z cywilizacją śmierci, wobec pojawiających się zjawisk braku szacunku dla życia. Innym podniesionym problemem były granice integracji wielokulturowej w związku z obecną sytuacją migracyjną w Europie.

Ostatni mocny akcent *Spotkania* to wspólne plenerowe muzykowanie, którego dopełnieniem była piękna słoneczna pogoda. Rozpoczął je debiutancki występ nowo utworzonej przez studentów GUMed naszej uczelnianej orkiestry, która wykonała przed budynkiem Collegium Biomedicum *Mazurka Dąbrowskiego*. W ślad za orkiestrą wystąpił Chór Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego pod batutą Jerzego Szarafińskiego, który swój recital rozpoczął od wykonania *Roty*. W dalszej kolejności obecni wysłuchali i z ogromną radością włączyli się we wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, wśród których nie zabrakło takich szlagierów, jak: *Pierwsza Brygada*, *Piechota*, *Rozkwitają pąki białych róż* czy *Ostatni mazur*.

Serdecznie dziękujemy wszystkim gościom za przybycie i wspólne świętowanie zarówno *Tygodnia Bibliotek*, jak i jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zapraszamy za rok!

Anna Grygorowicz,
p.o. dyrektora BG GUMed

Grant dla studenta GUMed

Projekt *Wpływ funkcjonalizacji nanocząstek srebra na ich właściwości przeciwdrobnoustrojowe. Nowa opcja terapeutyczna?* otrzymał finansowanie w wysokości 20 tys. zł w konkursie *Wspieramy Rozwój* firmy Cedrob SA. Kierownikiem projektu jest **Karol Steckiewicz**, student III roku kierunku lekarskiego, a opiekunem naukowym **dr hab. Iwona Inkielewicz-Stępiak, prof. nadzw.** z Katedry i Zakładu Chemii Medycznej.

Celem projektu jest synteza oraz charakterystyka różnych kształtów nanocząstek srebra o właściwościach antybakteryjnych. Określone zostaną właściwości przeciwdrobnoustrojowe nanocząstek oraz bezpieczeństwo ich stosowania. ■

